

і освоюватиме нові родовища на території Городоцького та Маневицького лісових господарств»[4].

Таким чином, таке рішення є державницькою позицією. Відтак, «Волиньторф» має можливість на 50 років вперед розробляти корисні копалини на території нашого регіону. В Україні продають торф лише 13 областей. Після реалізації нового інвестиційного проекту на 17 мільйонів гривень, кількість робочих місць зросте до 600, а це - офіційна зарплата людям та, звісно, податки до бюджету.

Список використаної літератури

1. ВолиньТорф Волинське підприємство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://volyntorf.biz/kupyty-torf/>
2. Державний баланс запасів корисних копалин України на 01.01.2008 р. Вип. 92. Торф. – К.: 200. – 23с.
3. О. М. Збожна. Технологія.- К., 2000. – Розділ 2.5.
4. Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 843-р від 31 жовтня 2012 р. ДП «Волиньторф». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://4vlada.com/volin/18005>

УДК 621.181

Михальчук Марія Анатоліївна

студентка 5-го курсу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Науковий керівник: Павлов К.В.

к.е.н., доцент кафедри аналітичної економіки та природокористування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ НАВКОЛИШНІМ ПРИРОДНИМ СЕРЕДОВИЩЕМ

На протязі останніх двох десятиріч відбулися значні зміни в ментальності та відношенні суспільства до довкілля. Навколишнє середовище впливає на багато аспектів нашого повсякденного життя: щоб зберегти здоров'я, ми повинні дихати чистим повітрям, пити чисту воду, уникати забруднення шкідливими відходами. В той же час діяльність самої людини часто завдає відчутну, а часом і незворотну шкоду довкіллю – повітрю, воді, ґрунту, флорі, фауні, природним ресурсам і в кінцевому результаті самій людині, як невід'ємній частині навколишнього середовища[3, 198-206].

Результатом зусиль світового суспільства відносно запобігання і контролю забрудненню навколишнього середовища, впровадження природоохоронних заходів, використання екологічно чистих технологій стало прийняття у 1992 році на конференції ООН в Ріо-де-Жанейро Декларації щодо навколишнього середовища. В 1993 році Міжнародна організація зі стандартизації ISO створила технічний комітет ТК 207 «Управління навколишнім середовищем», задачею якого стало розроблення системи

стандартів для управління навколишнім середовищем. Важливим результатом діяльності ТК 207 стало прийняття в 1996 році п'яти стандартів ISO серії 14000, що містили склад та опис елементів системи управління навколишнім середовищем, настанови з їх застосування, а також настанови щодо здійснення екологічного аудиту. Міжнародною організацією зі стандартизації ISO було здійснено вже 2 перегляди стандартів серії ISO 14000: у 2004 та 2015 роках[1].

1. До 15.09.2018 триває перехідний період, впродовж якого діють 2 версії стандарту ISO 14001:

Позначення національного нормативного документа	Діє з	Чинний до
ДСТУ ISO 14001:2006«Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосування» (ISO14001:2004, IDT)	15.05.2006 (приказ № 71 від 13.03.2006)	15.09.2018 (приказ № 172 від 04.12.2015)
ДСТУ ISO 14001:2015«Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосування» (ISO 14001:2015, IDT)	01.07.2016 (приказ № 221 від 31.12.2015)	

Крім стандарту ISO 14001, ISO розробила цілу серію стандартів на системи екологічного керування, багато з яких прийняті в Україні, як ідентичні національні стандарти (ДСТУ). Ці стандарти рекомендовано використовувати в якості допомоги під час впровадження та поліпшення системи екологічного керування та демонстрації її відповідності зацікавленим сторонам.

Організації можуть розглянути такі напрями застосування стандартів на систему управління навколишнім середовищем:

ISO 14001 – з метою підготовки до сертифікації/реєстрації СУНС третьою стороною чи з метою самодекларації системи;

ISO 14004 чи його окремих частин – з метою розроблення та/чи вдосконалення СУНС;

ISO 14004 – як керівного документа чи стандарту ISO 14001 – для встановлення вимог, що визнаються другою стороною, наприклад, у контрактних ситуаціях або в інших ділових відносинах; серії ISO 14000 – в рамках комплексу документів у сфері довілля[2].

Вибір залежатиме від таких чинників, як політика організації; рівень професійного досвіду організації, у т. ч. наявність розвинутої системи загального управління, що може спростити впровадження СУНС; можливі вигоди і перешкоди, спричинені впливом таких чинників, як ринковий стан, репутація та зовнішні зв'язки організації; масштаби діяльності організації.

Існують деякі сумніви щодо перспектив впровадження ISO 14000 в країнах, що розвиваються, де екологічне регулювання є скоріше спорадичним,

ніж системним, примусове впровадження досить слабе, управління промисловою діяльністю часто є незадовільним, місцеві ринки не пред'являють високих вимог до екологічних показників діяльності підприємства та його продукції, а місцеві можливості щодо забезпечення функціонування системи екоменеджменту не є адекватними.

Використання стандартів, дія яких поширюється на управління довкіллям, має на меті озброїти організації елементами ефективної СУНС, які б могли скласти єдине ціле із загальною системою управління. Це допоможе організаціям досягти як екологічних, так і економічних цілей. Стандарти серії ISO 14000 не передбачають створення нетарифних торгових бар'єрів і розширення чи зміну правових зобов'язань організацій. Вони устанавлюють вимоги до СУНС і можуть використовуватись в організаціях всіх типів і масштабів діяльності з урахуванням географічних, культурних та соціальних відмінностей [4, 38-39].

Однак слід розуміти, що застосування елементів системи управління може відрізнятись через різні цілі і різні кола зацікавлених сторін. У той час, як системи якості мають справу, в першу чергу, з потребами споживачів, системи управління довкіллям мають справу з потребами широкого кола зацікавлених сторін та із зростаючою зацікавленістю суспільства в охороні та поліпшенні стану довкілля. Немає потреби у створенні особливих умов для забезпечення функціонування СУНС незалежно від загальної системи управління. У деяких випадках можливо досягти виконання вимог стандартів за допомогою адаптації існуючих елементів системи управління.

СУНС призначена для забезпечення структурованого процесу постійного вдосконалення, обґрунтований рівень якого встановлюється організацією, виходячи з економічних та інших умов. Хоча певного поліпшення екологічних характеристик можна очікувати від застосування методу поступового та систематичного наближення, слід розуміти, що тільки СУНС є інструментом, який дає можливість організації досягти встановленого нею рівня екологічних характеристик і систематично контролювати його. Однак розроблення та впровадження СУНС не призведуть самі по собі до негайного зменшення несприятливого впливу на довкілля.

Список використаної літератури

1. ISO 14001:2004. Environmentalmanagementsystem. Specificationwithguidanceforuse. Введен з 15.05.2006р.
2. ДСТУ ISO 14004-97. Системи управління навколишнім середовищем. Загальні керівні вказівки за принципами управління, системами і засобами забезпечення. Введен 1998р.
3. Павлов К.В. Принципи інтегрованого управління екологічно безпечним природокористуванням/ К.В. Павлов, К.М. Федина // Збірник наукових праць. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування / (економіка). Випуск № 4 – Рівне, НУВГП, 2016. – С. 198 -206.
4. Стрішенець О.М. Чинники впливу макроекономічного та мікроекономічного характеру на екологічну безпеку підприємств / О.М. Стрішенець // Перспективи розвитку економіки України: теорія, методологія, практика : матеріали XX Міжнар. наук.-практ. конф. (25-26 травня 2015 р.) / відп. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 38-39 с.